

Kurzus kódja(i): FLMD16-111.11
FLM-241:24
FLM-242.04

Kurzus címe: Kortárs egyetemes film

Tanár neve: Varga Balázs

Kurzus időpontja, helye: szerda 12:30-14:00, 34-es terem

Kurzus típusa: Előadás

Kurzus leírása: A félév során a kortárs egyetemes film legfontosabb problémáit, irányzatait és értelmezési kérdéseit tekintjük át, az 1990-es évektől napjainkig, elsősorban az amerikai, az európai és a délkelet-ázsiai filmkultúrák alapján.

A félév menete, az órák témái:

1. Bevezető. A kortárs filmkultúra értelmezési lehetőségei.
2. Globalizáció és filmkultúra. Vándorló filmek, műfajok, témák és alkotók.
3. A kortárs film és a digitális kultúra.
4. Hollywood 2.0. Az amerikai filmipar átalakulása.
5. Látványfilmek, blockbusterek és szuperhősök. Hollywood és a franchise-filmkultúra.
6. Indiwood. Az amerikai független film az elmúlt évtizedekben.
7. A dokumentumfilm új útjai.
8. Az európai filmkultúra trendjei. Globális szerzők, átalakuló nemzeti filmkultúrák.
9. Régi és új realizmusok. A Dogma-mozgalom. A 'brit grit' filmjei. Román újhullám.
10. A közelmúlt emlékezete. A kelet-európai film a rendszerváltás után.
11. Délkelet-ázsiai szerzők a nemzetközi porondon. A kortárs dél-koreai és japán film.
12. A kínai nyelvű filmgyártások. Asia International.

Kurzus teljesítésének követelményei: A félév írásbeli vizsgával zárul. Ennek első fele egy filmismereti teszt a kötelező filmek alapján. A teszt minimum 70%-os teljesítése a jegyszerzés alapfeltétele. Az írásbeli vizsga második fele (teszt és esszékérdések a szakirodalom és az előadások anyaga alapján) csak akkor értékelhető, ha a beugró teszt sikerült.

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek: Filmtörténeti és kulturális-filmes folyamatok, trendek áttekintő megértése. A kortárs mozgóképkultúra dinamikájának elemzése. Elméleti problémák alkalmazása filmelemzésben, esettanulmányok révén.

Kötelező / ajánlott filmek: A kurzus teljesítéséhez kötelező filmek a stúdióban elérhetők.

1.
Tarantino: Becstelen brigantyk
Coppola: Elveszett jelentés
2.
Inarritu: Bábel
Boyle: Gettómilliomos
3.
Cameron: Avatar
Wachowski – Wachowski: Mátrix
4.
Jackson: A Gyűrűk Ura
Edwards: Zsivány egyes
5.
Whedon: Bosszúállók
Nolan: Eredet
6.
Anderson: Grand Budapest Hotel
Baumbach: Frances Ha
7.
Folman: Libanoni keringő
Morris: A keskeny kék vonal
8.
Jeunet: Amélie csodálatos élete

Oplev: A tetovált lány
9.
Leigh: Titkok és hazugságok
Vinterberg: Születésnap
10.
Becker: Good-bye Lenin
Mungiu: 4 hónap, 3 hét, 2 nap
11.
Park: Oldboy
Miike: 13 bérnyilkos
12.
Wong: Szerelemre hangolva
Zhang: Hős

Kötelező / ajánlott irodalom: Kötelező irodalom:

David Bordwell–Kristin Thompson: *A film története*. Budapest, Palatinus, 2007. pp. 636–706., 715–762.

Pápai Zsolt: Újjászületés és második gyermekkor. Bevezetés Új-Hollywood történetébe. In: *Korszakalkotók. Kortárs amerikai filmrendezők*. Budapest, Prizma Könyvek. pp. 11–46.

Ajánlott irodalom:

1.

Varró Attila: Rendezőikon, csupa kisbetűvel. In Pápai Zsolt – Varga Balázs (szerk.): *Korszakalkotók. Kortárs amerikai filmrendezők*. Budapest: Prizma Könyvek, 2013.

Virginás Andrea: *A kortárs tömegfilm*. Kolozsvár: Ábel Kiadó, 2016.

2. Kerr, Paul: Hálózatos narratíva a Babelben. *Metropolis* (2012) no. 1.

Yeh, Emilie Yueh-Yu, Wang, Georgette: Globalizáció és hibridizáció a kulturális termelésben. A Mulan és a Tigris és sárkány esete. *Metropolis* (2010) no. 2.

3.

Manovich, Lev: Mi a film? *Apertúra* <http://apertura.hu/2009/osz/manovich-3>

Dragon Zoltán: A film a digitalizáció korában – bevezető. *Apertúra*

<http://apertura.hu/2011/tavasz/dragon>

Pálos Máté: Digitális azonosulás. Az új képképzési módszerek hatása a történetmesélésre. *Filmtett* (2011) <http://www.filmtett.ro/cikk/2145/digitalis-azonosulas-az-uj-kepalkotasi-modszerek-hatas-a-tortenetmeselesre>

4.

Tóth Zoltán János: A hollywoodi film háttérpára. Merchandising és forgalmazás a *Star Warstól* napjainkig. *Apertúra* (2015. tavasz–nyár) <http://uj.apertura.hu/2015/tavasz-nyar/toth-a-hollywoodi-film-hatteripara-merchandising-es-forgalmazas-a-star-warstol-napjainkig/>

Tóth Zoltán János: Marketingtrendek a hollywoodi blockbustert gyártásában az ezredforduló után. *Apertúra* (2016. tavasz) <http://uj.apertura.hu/2016/tavasz/toth-marketingtrendek-a-hollywoodi-blockbuster-gyartasaban-az-ezredfordulo-utan/>

5.

Geoff King: Látványosság, elbeszélés és a látványorientált hollywoodi blockbustert. *Metropolis* (2012) no. 4.

6.

Tzioumakis, Yannis: Definíciós kérdések. Az amerikai függetlenfilm. *Prizma* (2012) no. 4.

Váró Kata Anna: Az amerikai függetlenfilm története. *Filmtett online*

Soós Tamás: A Miramax stúdió története. *Filmtett online*

<http://www.filmtett.ro/cikkek/fuggetlenfilm>

7.

Nichols, Bill: A dokumentumfilm típusai. *Metropolis* (2009) no. 4.

Stóhr Lóránt: Hit nélkül élni. Errol Morris. *Filmvilág* (2013) no. 1.

8.

Elsaesser, Thomas: Kettős foglaltság. Tér, hely és identitás az 1990-es évek európai filmjében. *Metropolis* (2010) no. 2.

9.

Stóhr Lóránt: A szegénység tízparancsolata. Beszélgetés a Dogma-mozgalomról. *Filmvilág* (2004) no. 2.

Roboz Gábor: A kapcsolatok rákfenéi. A kortárs dán szerzői film főbb alkotói és törekvései. *Prizma* (2011) no. 6.

Sepsi László: Örökbe fogadva. Újraforgatott Skandinávia. *Prizma* (2011) no. 6.

Pap Tamás: A hétköznapi esztétikája Mike Leigh filmjeiben. *Apertúra* (2013 tavasz)
<http://uj.apertura.hu/2013/tavasz/pap-a-hetkoznapok-esztetikaja-mike-leigh-filmjeiben/>

Gorác Anikó: *Forradalmárok. Az új évezred román filmművészete*. Budapest, Mozinet-könyvek, 2010.

Kortárs román film. *Filmszem* (2014) no. 3.

10.

A kelet-európai film a rendszerváltás után. *Metropolis* (2002) nos. 3–4.

11.

Kortárs dél-koreai film. *Metropolis* (2011) no. 2.

12.

Géczi Zoltán: A háború filmművészete. Kínai pantheon. *Filmvilág* (2008) no. 11. pp. 28–31.

Kínai film-összeállítás. *Filmvilág* (2007) no. 7. pp. 4–19.

Teszár Dávid: A kínai film nagy ugrása. Zhang Yimou. *Filmvilág* (2007) no. 5. pp. 4–8.
